

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Анастасия Миланова Бънкова

член на научно жури за защита на дисертационен труд на тема
**„Мрежи на възпитаниците (алумни) като модел за иновативна
управленска практика в университетите в Р България”**

за присъждане на образователната и научната степен „доктор” на **Милка Стефанова Седова**, задочен докторант на Стопанския факултет, СУ „Св. Кл. Охридски”, професионално направление 3.7. „Администрация и управление”, която ще се проведе на 11 октомври 2016 год.

I. Обща оценка на кандидата.

Познавам Милка Седова като студентка в Стопанския факултет на СУ и като участник в двуседмичен курс за акредитация на професионално средно образование в Градския колеж на Бат, Англия. По-нататък тя продължи кариерата си в образователната сфера в „Джуниър ачивмънт” и чрез работата ѝ за създаването на клуба на възпитаниците на факултета. В този смисъл тя проявява постоянство в избора на сфера на изява – иновативни практики в образованието, което естествено доведе до желанието ѝ да напише дисертация на тази тема. Милка Седова владее английски език на много добро ниво, комуникативна е и установява лесно контакти с необходимите хора и институции, което безспорно е от полза за работата ѝ. По време на разработването на дисертацията Милка Седова прояви упоритост и трудолюбие, внедряваше разработките си в практиката на ръководения от нея алумни клуб – нещо което беше възнаградено и отбелязано от МОН, наши и чуждестранни фондации.

II. Оценка на дисертационния труд.

Относно съдържанието на дисертационния труд може да се даде следната оценка:

a. Актуалност на темата.

У нас няма разработвана дисертация на тази тема, практиката е все още в началото си и се нуждае от отправни точки, а независимо от наличието на множество списания по света, които се издават от алумни клубове на големи университети, публикациите, обобщаващи постигнатото не са много, може да се заключи, че темата на дисертацията е актуална и необходима.

b. Яснота на цели и хипотези.

Целите на дисертацията, изследователските задачи и хипотези са формулирани ясно. При определянето на изследователските задачи, които са доста на брой, в известна степен липсва фокус.

c. Оценка на структурата на дисертационния труд.

Структурата на дисертационния труд е обичайната за такова произведение. Той е разработен на 178 страници (около 190 стандартни машинописни страници) плюс 3 приложения и авторска справка за приносите, публикациите и свидетелства за внедряване – още 16 страници. Дисертацията има увод, три глави, заключение и библиография, която съдържа 150 източника – 48 на кирилица и 102 – на латиница.

d. Съдържателна оценка на дисертационния труд.

В увода се обосновава актуалността на темата, представен е обектът и предметът на изследването, целта (създаване на модел за изграждане на клуб на възпитаниците в учебните заведения в Р България) и изследователските задачи, методите и подходите на изследването, ограниченията му. Задачите са свързани с изследване на важни аспекти от

дейността на алумни клубовете, които биха имали значение за успешността на тези мрежи.

Глава първа е посветена на взаимодействието „Академия – индустрия – институции”. Тук авторката последователно прави обзор на съвременните иновативни практики в образованието в ЕС. След това вниманието ѝ се насочва към изучаването на добри практики (бенч маркинг) в света, за да може да извлече идеи за развитието на подобни мрежи в България. Тук тя обръща особено внимание на възможностите чрез клубовете на възпитаниците да се влияе върху оценката на университета по различните рейтингови системи, особено върху качеството на обучението, начините на финансиране на дейността на университетите, участието на възпитаниците в това. Авторката завършва главата с резултатите от национално допитване – полуструктурирано интервю, проведено с ръководен персонал на първите български клубове на възпитаниците в 6 държавни университети, 3 частни и 3 гимназии. На тази основа тя коментира условията у нас и различията със световните добри практики.

Глава втора „Моделът „Алумни мрежа” се занимава с разработването на стратегически модел на алумни мрежа, тенденции в работата ѝ, критерии за оценяването ѝ, организационната ѝ зрялост, маркетинга и фондонабирането, инструменти за финансово-счетоводни анализи. Авторката разглежда алумни клубовете като социални мрежи от индивиди и като организационни мрежи.

Съдържанието на главата се нуждае от по-добро интегриране в цялост на отделните разглеждани аспекти. Недостатъчно пълноценно са разгледани финансово-счетоводните анализи, при които недостатъчно ясно са описани както източниците на финансиране, така и разходите (например

за труд в различните пера), което би дало възможност да се оцени ефективността (колко ни струва създадения резултат).

Организационните мрежи са посочени като мрежи от конюгатен тип (вероятно това е така за съществуващите мрежи в България). Би било добре да се разгледа промяната на мрежата от един вид в друг през различните фази от развитието им и как видът се отразява върху управлението на мрежата и преследваните стратегии.

Глава трета е посветена на емпирично изследване на управлението на комуникацията с алумни, техните нагласи за сътрудничество въз основа на казуса „Сдружение на завършилите Стопанския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски””.

Въз основа на анкета авторката оценява нагласите на възпитаниците за участието им в работата на клуба и начините, по които би могло да им се въздейства с цел активизирането им. Авторката прави клъстерен анализ на анкетираната група и извежда два клъстера, които се отличават със специфика в мотивите им за участие и съответно в начините на комуникация с тях. Тук авторката прави подробен анализ на получените резултати. Тази глава предлага оригинален инструментариум за анализи, които биха могли да се правят от клубовете и да им помогнат да развият успешна комуникация с възпитаниците.

Заключението разглежда целите и постигнатите резултати в дисертацията, приносите ѝ.

Библиографията:

Трябва да се отбележи, че авторката използва смес от различни системи за цитиране и рефериране. В списъка с източниците в края преобладава Харвардската система за цитиране и рефериране. При някои източници липсват важни реквизити. В текста се предпочита цитиране под линия, а около 20% от цитатите са в текста. Може да се предположи, че

около 30 източника от списъка не са цитирани в текста. В този смисъл може да се желае по-прецизна работа с библиографията.

е. Оценка на приносния характер на дисертационния труд.

Независимо от направените бележки в отделните глави дисертацията като първа по рода си е полезна. Представеният автореферат отразява вярно дисертационния труд. Приемам формулираните от автора приноси, а именно:

-анализирани са добри практики на алумни клубове, като са очертани факторите за техния успех;

-изследвана е връзката между различните рейтингови системи в сферата на висшето образование в света и възможностите за повлияване върху оценката чрез алумни клубовете;

-изведени са количествени и качествени показатели за измерване на дейността на алумни клубовете;

-разработен и приложен на практика е инструментариум за клъстеризация на групата на възпитаниците от гледната точка на вземане предвид на нагласите за сътрудничество, чувствителността към различните маркетингови послания и ефективното управление на комуникацията с алумните от различните групи в клъстера.

По дисертацията са направени необходимия брой публикации, представен е списък с награди и поощрения от МОН и международни организации по повод на внедряването на резултатите от изследването в СУ.

Ш. Критични бележки и препоръки.

Освен бележките в отделните глави, обобщено може да се каже, че като цяло дисертацията страда от повторения и известен фрагментаризъм в изследванията и изложението.

IV. Заключение.

Въз основа на изложените аргументи и независимо от направените бележки, аз давам положителна оценка на работата на кандидата и препоръчвам присъждането на **Милка Стефанова Седова** на образователната и научната степен **доктор**.

Член на журито: *А. Банкова*

/проф. д-р Анастасия Бънкова/

Дата: 4 август 2016

София